

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2015

VII. volební období

Pozměňovací návrh poslance

Ludvíka Hovorky

k vládnímu návrhu na vydání zákona,

**kterým se mění zákon č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění
pozdějších předpisů, zákon č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní
pojišťovně České republiky, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č.
280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších
zdravotních pojišťovnách, ve znění pozdějších předpisů**

(sněmovní tisk 386)

Čl. I:

Zákon č. 280/1992 Sb., o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, ve znění zákona č. 10/1993 Sb., zákona č. 15/1993 Sb., zákona č. 60/1995 Sb., zákona č. 149/1996 Sb., zákona č. 48/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 127/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 49/2002 Sb., zákona č. 420/2003 Sb., zákona č. 438/2004 Sb., zákona č. 117/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 296/2007 Sb., zákona č. 351/2009 Sb., zákona č. 362/2009 Sb., zákona č. 188/2011 Sb., zákona č. 298/2011 Sb., zákona č. 369/2011 Sb., zákona č. 458/2011 Sb., zákona č. 60/2014 Sb., zákona č. 109/2014 Sb. a zákona č. 256/2014 Sb., se mění takto:

Část třetí - Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách

1) V části třetí - Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, Čl. V, se vkládá novelizační bod 2), který zní:

V § 6 odst. 3, se věta druhá nahrazuje větou:

„Sloučení zaměstnaneckých pojišťoven schvaluje vláda na základě vyjádření Ministerstva zdravotnictví a Ministerstva financí.“

V § 6 odst. 3, se věta třetí zrušuje

2) V části třetí - Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, Čl. V, se vkládá novelizační bod 3), který zní:

V § 6 odst. 4, se věta poslední nahrazuje větou

„Poskytnutá návratná finanční výpomoc se použije k úhradě závazků zrušované zaměstnanecké pojišťovny vůči poskytovatelům, pojištěncům, nebo státu.“

3) V části třetí - Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, Čl. V, se vkládá novelizační bod 4), který zní:

V § 6 se za odstavec 4 vkládá nový odstavec 5, který zní:

“Zaměstnanecké pojišťovny mohou požádat o sloučení jen v případě, pokud jedna z pojišťoven, dlouhodobě minimálně 6 měsíců neplní své závazky vůči pojištěncům a poskytovatelům, zejména v rozsahu uvedené ve schváleném Zdravotně pojistném plánu na daný rok. O neplnění závazků vůči pojištěncům a poskytovatelům rozhoduje Ministerstvo zdravotnictví.“

Dosavadní odstavce 5 až 7 se označují jako odstavce 6 až 8.

Ostatní novelizační body se přechýlí.

4) V části třetí - Změna zákona o resortních, oborových, podnikových a dalších zdravotních pojišťovnách, Čl. V, se vkládá novelizační bod 16), který zní:

a) V § 10 odst. 4, větě druhé se písmeno „h“ nahrazuje písmenem „g“,

b) V § 10 odst. 4 se za větu druhou vkládá nová věta třetí, která zní:

„K přijetí rozhodnutí Správní rady podle odstavce 2 písm. h) je třeba souhlasu dvoutřetinové většiny všech členů Správní rady zaměstnanecké pojišťovny.“

Odůvodnění návrhu:

Vzhledem k závažnosti institutu sloučení zdravotních pojišťoven pro celý systém veřejného zdravotního pojištění a jeho pluralitu se navrhuje zpřísnit podmínky pro možnost požádat o sloučení zdravotních pojišťoven a zároveň se vyžaduje schválení sloučení zdravotních pojišťoven vládou.

V systému českého veřejného zdravotního pojištění v 90. letech vzniklo postupně 25 zdravotních pojišťoven a zákon umožňoval sloučení zdravotních pojišťoven v zájmu plynulého přechodu pojištěnců od těch ZP, které měly finanční problémy do pojišťovny stabilnější.

Od roku 2009 však bylo stejné ustanovení zákona opakovaně několikrát zneužito v zájmu některých významných zaměstnavatelů a jedna ze současných větších zdravotních pojišťoven vznikla sloučením čtyř ZP.

Na začátku tohoto slučování byl nestandardní krok ministerstva zdravotnictví, které udělilo licenci k provozování ZP Agel, tedy ZP založené provozovatelem zdravotnických zařízení holdingu Agel. Podle podmínek zákona o zaměstnaneckých zdravotních pojišťovnách nesmí ZP zřizovat a provozovat zdravotnické zařízení. Tyto podmínky byly zřejmě přehlédnuty při udělení licence ZP AGEL.

Poté, co ZP Agel získala do 1 roku 60 tisíc pojištěnců a splnila minimální podmínku existence, vyrobila dluh vůči zdravotnickým zařízením a musela by za normálních okolností skončit v likvidaci. ZP AGEL však požádala o povolení sloučení s HZP. MZ žádosti o sloučení vyhovělo.

Poté HZP (sloučená se ZP AGEL) požádala o sloučení s Českou národní zdravotní pojišťovnou. MZ opět vydalo kladné rozhodnutí. Následně se HZP po sloučení s těmito dvěma pojišťovnamí přejmenovala na Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnu.

Dalšímu slučování zabránil až poslanecký návrh novely zákona o zdravotních pojišťovnách přijatý na podzim roku 2009. Po následné novelizaci zákona v roce 2011 byl blokační paragraf ze zákona opět vypuštěn s odůvodněním potřeby sloučení Vojenské zdravotní pojišťovny se zdravotní pojišťovnou ministerstva vnitra. K tomuto sloučení sice nedošlo, ale uvolnění podmínek pro slučování ZP mělo za následek další fúzi, tentokrát České průmyslové zdravotní pojišťovny se ZP Metal-Aliance.

Kromě těchto událostí došlo ještě v mezidobí ke sloučení VZP se ZP Média.

Ve všech zmíněných případech došlo k uskutečnění fúze v rozporu s veřejným zájmem a v rozporu se zájmem pojištěnců alespoň jedné z pojišťoven, přesto však byly všechny fúze schváleny správními radami zdravotních pojišťoven a následně Ministerstvem zdravotnictví.

Konkrétně:

HZP byla v roce 2009 zdravotní pojišťovnou se stabilním hospodařením, vysokým počtem pojištěnců a dostatečnými finančními rezervami, stejně jako ČNZP.

ZP AGEL byla původně neúspěšným projektem podnikatele Tomáše Chrenka, jehož zdravotnický holding měla doplnit. Přes agresivní marketingovou kampaň však ZP AGEL získala jen 60 tisíc pojištěnců a vytvořila vysokou provozní ztrátu. Po sloučení s Hutnickou zaměstnaneckou pojišťovnou byly zdroje této pojišťovny k sanaci ztrát neúspěšné ZP AGEL. Správní rada HZP, včetně zástupců za MZ jmenovaných vládou, tehdy evidentně rozhodla o fúzi ve zjevném rozporu se zájmy svých pojištěnců. Zůstatky fondů HZP před sloučením činily 2,7 mld. Kč.

Velmi zdravou a dobře hospodařící ZP byla i ČNZP, která v době slučování měla zůstatky na bankovních účtech 1,4 mld. Kč.

ZP MÉDIA byla obdobným projektem společnosti GES MEDICAL CARE mediálního podnikatele

Ivana Zacha. ZP MÉDIA ale dosáhla jen malého počtu pojištěnců a vyrobila ztrátu ve výši téměř 500 milionů korun. Namísto toho, aby pro zřejmé nedostatky v hospodaření zanikla likvidací, (což mělo iniciovat MZ ČR resp. jeho zástupci ve správní radě), došlo k fúzi s VZP, následkem čehož vytvořené dluhy ZP MÉDIA převzala VZP k tíži svých pojištěnců.

Zdravotní pojišťovna Metal-Aliance byla v roce 2012 mimořádně stabilní a dobře řízenou pojišťovnou s kladnými hospodářskými výsledky i v období krize. Z pohledu jejích pojištěnců nebyla žádná potřeba fúze, přesto její správní rada i Ministerstvo zdravotnictví schválily fúzi s ČPZP. Pojištěnci ZPMA tak přešli pod pojišťovnu, kterou si nevybrali, a která nevykazovala ani zdaleka tak dobré výsledky hospodaření jako ZPMA. Zůstatky na bankovních účtech ZPMA činily před sloučením téměř 1,6 mld. Kč.

ČPZP tak v průběhu slučování získala zdarma kromě 1,15 milionu pojištěnců i finanční přebytky slučovaných ZP ve výši 5,7 mld. korun!

Obdobně problematický byl i připravovaný záměr fúze Revírní bratrské pokladny zdravotní pojišťovny (RBP ZP) s Českou průmyslovou zdravotní pojišťovnou, který se objevil na začátku letošního roku. RBP ZP je stabilní pojišťovnou s nadprůměrnými výsledky hospodaření a dobře zajišťující dostupnost péče pro své pojištěnce, přesto však hrozilo (a stále hrozí), že bude pohlcena ze strany ČPZP, aniž by to mohli její pojištěnci jakkoliv ovlivnit.

Tvrzení, že správní rada zaměstnanecké pojišťovny „zastupuje pojištěnce“ je tvrzení mylné. Dle zákona by tomu tak být sice mělo, prováděcí vyhláška 579/2006 Sb. však reálně vyloučila právo naprosté většiny pojištěnců volit do správních a dozorčích rad. Správní radu (kromě pěti členů za stát) volí jen tzv. volitelé, jmenovaní majoritními plátcí pojistného, reálně tedy velkými podniky (v zákoně označovaní jako významní zaměstnavatelé a významní zástupci odborových organizací těchto podniků). Občané – pojištěnci však o právo volit i být voleni prakticky přišli. Ani jmenování pěti zástupců za stát nemá zákonná transparentní pravidla.

Je tedy zřejmé, že správní rady zaměstnaneckých pojišťoven nezastupují pojištěnce a nenesou vůči nim, ani vůči systému zdravotního pojištění žádnou odpovědnost politickou ani právní. Kvalitu práce některých členů správních rad těchto pojišťoven lze ilustrovat jak na výše zmíněných případech fúzí, tak i na medializovaném případě nákupu luxusních limuzín AUDI pro ředitele ZPMV, jejichž pořízení přes zjevnou nepotřebnost schválila správní rada.

Zákon 280/1992 Sb. vyžaduje zásadní reformu, která musí mj. zavést odpovědnost správních rad. Než však MZ tuto reformu připraví, je třeba zabránit dalším nežádoucím a škodlivým fúzím, neboť jak je zjevné, na stávající správní rady se nelze spolehnout a MZ zastávalo vždy právní názor, že správními radami schválené fúze již nemá možnost efektivně zabránit a musí vydat kladné rozhodnutí o sloučení. Předložený návrh je proto řešením „bezpečnostním“. Lze s úspěchem pochybovat, že by byl nějak porušen veřejný zájem, pokud do zpracování komplexní novelizace zákona o zaměstnaneckých zdravotních pojišťovnách budou fúze znemožněny a počet pojišťoven tak bude do doby komplexního řešení stabilizován.

Navrhované řešení je v zájmu plurality systému zdravotního pojištění i v zájmu pojištěnců zdravotních pojišťoven, které se odpovědně snaží zajistit pro své klienty dostupnost kvalitních zdravotních služeb. Současně je dobře připomenout, že již bylo součástí platné právní úpravy od podzimu roku 2009 do roku 2011.